

SZERKESZTŐI IRODA
és kiadóhivatal: Püsp. Lyc.
nyomda. Küldemények ide
intézendők.
Maj. jelenik a lap minden
szerdán.

GYULAFEHÉRVÁR

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Egész évre 4 frt. Félévre 2
frt. Negyedévre 1 frt.
Füves szám ára 8 kr.
Hirdetési díjak: Egy négyzetes
centim. tér ára 4 kr. Bélyegil-
lek minden hirdetés után 30 kr.
Nyilttér sora 25 kr.

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Vasárnapi munkaszünet

és az ipari és gyári alkalmazottaknak be-
tegség esetében való segélyezéséről.

Bánya betegsegélyzési pénztárak (társulások).

A bánya törvény alapján létesített, ugy-
szintén a jelen törvény 72 §-ban foglalt határoz-
mányoknak megfelelő bánya társulások tagjai
a 49 §-ban említett esetek kivételével nem köte-
lesek más betegsegélyző pénztárba belépni.

A bányatársulások szervezését a segélyezés
mérvét, a járulékok nagyságát és a kezelés
módozatait a bányatörvény, illetve az érvényben
álló kormányrendeletek szabályozzák.

Ha azonban valamely a bányatörvény alap-
ján létesített társulása az általa gyakorolt beteg-
segélyezést a bányászati és a bányászati ipar-
ban alkalmazottakon és hozzátartozóikon kívül
másokra is kiterjeszti, illetve tagjaiul másokat
is felvesz, ez esetben ezen tagokra nézve a járú-
lékok legmagasabb és a segélyezés legeseké-
lyebb mérve tekintetében a jelen törvény hatá-
rozmányaihoz köteles alkalmazkoni.

*A magánegyesülés útján létesített beteg-
segélyző pénztárakról.* A kereskedelmi miniszter
a kereskedelmi és iparkamarák meghallgatása
után és a belügyminiszterrel egyetértőleg a
magánegyesülés útján létesített azon betegsegély-
ző pénztárakat, melyek legalább 200 taggal bir-
nak a mennyiben alapszabályaikat a jelen tör-
vény által elismert pénztárakra is kiterjesztheti
azon további feltétel alatt, hogy úgy a segélye-
zés legkisebb, mint a járulékok legmagasabb
mérve nézve a jelen törvény III. és IV. feje-
zete határozmányainak magukat alávetik.

Az ily elismert jellegű betegsegélyző pénz-
tárak tagjai más betegsegélyző pénztárba a

49 §-ban foglalt esetek kivételével belépni nem
tartoznak.

Kerületi, ipartestületi és bánya betegsegély-
ző pénztár tagjai ily egylet pénztárába nem
léphetnek át.

Az iparhatóság az elismert jellegű egyleti
betegsegélyző pénztárt feloszlathatja:

- ha a közgyűlés a feloszlatást az alap-
szabályok értelmében elhatározza.
- ha tagjainak száma 100-al csökken;
- ha a pénztár törvényes kötelezettségének
többé meg nem felelhet.

Ha az egyleti pénztár a betegsegélyezés cél-
jától eltérő célokat követne, a kereskedelem-
ügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg
az elismert jellegét megvonhatja.

A mennyiben a feloszlott, egyleti pénztár
más egyleti pénztárba benem olvad, a fennmar-
adó vagyon, ha a alapszabályok másként nem
intézkednek, első sorban az illető kerületi pénz-
tárnak adandó át. Ha a feloszlott egyleti pénz-
tár több kerületre terjed, az iparhatóság hatá-
rozza meg, mely pénztárnak vagy pénztárak-
nak adandó a fennmaradó vagyon.

*A vitás kérdés eldöntése körül követendő
eljárásról.* Azon vitás kérdések, melyek általá-
ban a munkás és munkaadó között a visszatár-
tott betegsegélyzési járulékok tekintetében
támadnak azok, melyek a betegsegélyző pénz-
tár és munka adók között az utóbbit terhelő be-
fizetési kötelezettség iránt keletkeznek, az ipar-
hatóság, illetve az ipartestületi békéltető bizott-
ság által az 1884 XLII t. cz. 176. §-a szer-
int döntenek el.

Ellenben azon más ügyek a melyek bizto-
sított személyek és a betegsegélyző pénztár kö-
zött a nyújtandó segély tekintetében forognak

fenn, a pénztári alapszabály szerint alakított
választott bíróság hatásköréhez tartoznak.

A választott bíróság határozatai ellen jog-
orvoslatnak nincs helye és a határozatok közigaz-
gatási uton hajthatnak végre.

Az eljáró hatóságokról.

A jelen törvény szerint elintézendő ügyek-
ben a mennyiben a jelen törvény eltérő intézke-
dést nem tartalmaz az 1884 évi XVII. t. cz.
XII. fejezetében megállapított iparhatóságok azon
megállapított módozatok szerint járnak el.

A mennyiben a betegsegélyző pénztár ke-
rülete több iparhatóság területére terjedne ki, az
illetékesség tekintetében a következők állapítat-
nak meg:

a) a munka adó és a biztosítandó illetve
biztosított közti vitás ügyekben az ipartörvény
szerinti illetékesség irányadó.

b) a betegsegélyző pénztár és a munkaadó,
illetve a biztosítandó vagy biztosított közti vi-
tás ügyekben a pénztár székhelye szerint illeté-
kes iparhatóság jár el s jogerős intézkedéseit a
többi iparhatóság végrehajtani köteles.

Oly pénztárakra nézve melyek még nem
alakultak meg, illetve a melyeknek székhelye
még nem állapított meg, az illetékes iparható-
ságot a kereskedelemügyi miniszter rendeli ki.

A jelen törvény szerint szervezett betegse-
gélyző pénztárak első sorban a pénztár székhelye
szerint illetékes iparhatóság felügyelete és
ellenőrzése alatt állnak.

Az iparhatóságnak szigorú kötelessége a
törvény és az alapszabályok rendelkezéseinek
pontos foganatosítását ellenőrizni, és joga van
ezek foganatosítása céljából az e tekintetben
felelős egyénekre az 1884. X. VII. t. cz. 165
§-ában meghatározott pénztárba fizetendő és az
ott megjelölt célokra fordítandó 100 frting ter-

lyet, mely utóbbi lett a vegyes közönség mulatóhelyévé
Alig lehetett mozogni ott. Mint egy főváros boule-
vardján.

Pár percz múlva a zene visszavonult, gyorsan,
mintán egy darabot játszottak el; mintha azt akarták
volna mondani: veni, vidi, vici.

A sokaság is elterjedt, s a sétátér mindennapi szint
öltötte. A leányokat gavallérjuk kísérte, bókolva, tré-
fálva . . .

Az öregebbek leültek a padra beszélgetni. A tisz-
tek söröztek-boroztak.

S csak néha-néha szakasztotta meg a halk morajt
egy-egy mozsárlövés: bumm . . . bumm . . .

Allmann Rudolf.

Amerikai történelkek.

(A „Figaro“-ból.)

I.

A férj és feleség.

A sanfranciskói rendőrség előtt nemrég egy pa-
naszos jelent meg és a következőket adta elő:

— A nevem John Jackson, s amiut tetszik látni
kéményseprőmesterember vagyok. Feleségem négy gyer-
mekkel ajándékozott meg. Házasságunk tizenkét éven
át a legboldogabb volt a világon, mig el nem követtem
azt az ostobaságot, hogy valami Dick Perrin nevű urat
fogadtam házamba, a ki csakhamar keserű ürmet cse-
pegtetett boldogságom poharába, mert nöm . . .

— Ej, uram! — szolt közbe türelmetlenül a szol-
gálattevő rendőrhivatalnok, — ön nagyon virágos nyel-
ven beszél, ami nálunk szokatlan és teljesen felesleges
is, a jelen esetben még annyival inkább, mert ki kell
jelentenem, uram, ha ön nejt hütlenség miatt akarja
bepanaszolni, akkor nálunk nem jó helyen jár . . .

— De egyszersmind lopással is vádolom őt!

— Saját nejt nem vádolhatja az ember lopással.

TÁRCSA.

Erdő között . . .

Erdő között bus gerlicze dalogtat
Fájdalomtól a szive majd meghasad.
Vesztett párját siratja, de hiába
Nem találja sötét erdő bokrába.

Elgondoltam, megtanultam bús dalát,
Szívemnek volt régi régi fájdalmát;
Ugy bujdosom, úgy dalolom azóta:
Szívszakadva szólhat így csak a nóta!

Te kis madár, kedves madár gerlicze,
Nem tudom öt felejteni ép mint te;
De te vesztél: ő meg volt a csapodár,
Kinek fájóbb? . . . Szólj te gerlicze madár

H. Szántó István,

Királyunk születésnapján.

Az augusztusi nap utolsó sugara még aranyra fes-
ti az úszó bárányfelhőket . . . aztán eltűnik amott a
Mamut hegy mögött . . .

Az est száll le. A hold uralma kezdődik, a csilla-
gok fénylenek . . . Mintha az égbolt is ünnepelne va-
lamit, . . . fennállásának miljó éves jubileumát.

Am irigye támad mindjárt a szép égboltnak: Gyul-
lafehérvár városa az az irigy.

Ő is meggyújtja a csillagokat — minden utcai
ablakban; s a hold is világit közbe — a szeretet hold-
ja, — a hazaszeretet — fejedelem iránti tisztelet.

Szép egy látvány az!

Akaratlanul is az ember a régi mesékre gondol,
vagy azokra a esodás éjszakákra, a melyeket Veleu-
czéről hallott, s melyekre mindig avval a vágygyal
gondolunk: „bár ott lehetnék.“

A boltokat korábban zárják — semmi se zavarja
meg az ünnepiességet. Nyitogzó néptömeg sétál csoport-
okban fel alá a „Novák-Ferencz“ téren, a hol a zenét
várják.

S fenn a sápadt hold süt le, némán, ezüst fénytét
pazarul elhintve az utcára.

Akaratlanul eszembe jut maga az uralkodó, ki
miatt ez ünnepély rendeztetett — ki sápadt arcczal,
fáradtságot nem ismerve örködik népe biztonsága fö-
lött . . .

Hiába! A nihilisták törekvései alaptalanok. Egy
uralkodónak kell lennie, ki él a nemzetért. S a nem-
zet adózik neki szeretetével, bizalmával, mindenével . . .
Több helyen ilyesmi converzáció folytatódott,
midőn a város lámpái mozogni látszottak s a főtérre
közeledtek. A városi tűzoltó zene volt.

S durranások rezeitették meg a levegőt és az
ember dobhártyáját.

Az ideges nők sikoltanak, a leányok szívökhöz
kapkodnak, az uracsok egykedvűséget szimulálnak, az
utcai gyermekek ujjongnak s a tűzoltó-zene kezdi:

„Gott erhalte, Gott beschütze.“

Piros, kék, zöld gyufák égettötnék el.

Csak a hold sétál nyugodtan tovább, s lenéz hi-
degen, sápadtan . . .

Alig játszott városi zenénk két három darabot,
egy más mozgó lámpa-had közeledik. A katona zene.
Természetesen az ujjhoz vonzódik az ember, s alig pár
percz múlva a tűzoltó zene egyedül maradt, s
csak a pusztá éjnek, meg a lobogó gyertya lángoknak
muzsikált.

Addig a katonaság a sétátér közepén foglalt he-

jedhető bírságot, illetve behajthatlanság esetében 14 napig terjedhető elzárást szabni ki.

Az iparhatóság ezen kívül jogosítva van a betegsegélyező pénztár könyveit számadásait levelezéseit és többi irományait bármikor megtekinteni, és megvizsgálni, a pénztári közegek egybeírását elrendelheti és azokat maga is egybeírhatja, azoknak üléseiben mindig részt vehet sőt az üléseket saját közegei által vezetheti, s a mennyiben annak szüksége fennforogna, a pénztári kezelést az alapszabályszerű köteleességüket nem teljesítő pénztári közegek vagy a pénztár költségeire saját közegei által eszközölheti.

Ha pedig az igazgatóság, a felügyelő bizottság vagy a választott bíróság megválasztása a közgyűlés részéről, vagy a közgyűlési kiküldöttek megválasztása a biztosítottak vagy a munkaadók részéről, megtagadtatnék, ezen közegeket illetve közgyűlési kiküldötteket az iparhatóság ideiglenesen ki is nevezheti.

A pénztári kezelésben tapasztalt rendetlenség vagy visszaélés esetében az iparhatóság a kereskedelmi miniszternek és a mennyiben büntetett vagy vétség jelenségei forognának fenn, az illetékes bíróságnak azonnal jelentést tenni tartozik.

A kereskedelemügyi miniszter a pénztári számadások alakját módját és ellenőrzését rendeleti uton állapítja meg s a pénztárak kezelését, ugyszintén azt, vajjon az iparhatóságok által gyakorlandó felügyeletet és ellenőrzést azok kelőleg gyakorolják-e? bármikor megvizsgálhatja

E betegsegélyező pénztár évi számadásai s azok alapszabályszerű megvizsgálásának eredménye legkésőbb a következő év március hó végeig az iparhatóságnak bemutatandók; az iparhatóságnak egyébként joga van évközben is zárlatok bemutatását követelni.

A pénztár köteles a kereskedelemügyi miniszter által rendeleti uton szabályozandó statisztikai kimutatásokat vezetni, és azokat évenként a hatóságnak bemutatni.

Büntető határozatok.

Kihágást követ el és a mennyiben a büntető törvények szerint súlyosabb beszámításnak, illetve büntetésnek nem lenne helye:

— Hát egyszerűen azért, mert a törvény előtt a férj és feleség egy jogi személy. Nos? tehát önmagát csak nem lothatja meg az ember ezt könnyű belátni.

— Az igaz. De nőm az én tudtom és beleegyezésem nélkül távollétem alatt feltörte szekrényeimet s legjobb ruháimat mind elvitte, persze lovagja számára, akivel megszökött.

— Az ön neje kétségkívül nem korrektül járt el uram, de ismétlem, a törvény értelmében még sem követett el ön ellen lopást.

— Igen tisztelt bíróság! Jól van én, elhiszem, hogy nőm nem törvényesen lopott meg engem. De ha szabad kérdeznem, nem létezik-e mégis valami út és mód, melyen elégtételt szerezhetnék magamnak? Szívem bosszu után vágyik!

— Ha ön teljesen meg vagy öződve a felől, hogy neje a házastársi hűséget megsértette, úgy az egyházi hatóság elé állíthatja őt, és az elválasztást követelheti.

— Elválni? Nem soha! annak még ők örülne nek a legjobban. De nini! Valami jutott eszembe. Nem vádolhatnám e ön Dyck Perrint lopással, ha valahol az ön újonatuj kék kabátomba fogom találni.

— Abban az esetben igen, ha be tudja bizonyítani, hogy maga Dyck Perin idegenítette el a ruhát öntől. De ha neje vitte el, s ő ajándékozta neki, akkor hiába indít pert Dyck Perrin ellen is.

— Hogy — hogy?

— Már mondtam uram, hogy férj és feleség a törvény előtt egy jogi személyt képez. Amivel az egyik bír, az a másiké is egyszersmint, miből következik, hogy az ön neje, a közösen birt ruhadarabokkal éppen olyan jogosan ajándékozhatta meg Dyck Perrint, mintha ő nem lenne többé az ön felesége. —

— Akkor becsukathatnám?

— Igen.

— Köszönöm!.. Még ma megkezdem a válópört.

a) 20 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő, ki a 26 §-ban körülírt bejelentést elmulasztja vagy azzal késik;

b) 50 krig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a pénztári tag, a ki a betegség szinlelése által a betegsegélyező pénztártól bármiféle segélyezést igénybe vesz;

c) 200 frtig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő az a munkaadó a ki 22 § szerint tiltott szerződést köt vagy a ki a nála alkalmazott pénztári tag javára tudva, a ténylegesnél magasabb bért vagy fizetést számít be.

Az előbbi szakaszban említett kihágási esetekben az 1884 évi XVII t. e. ben megállapított iparhatóságok járnak el a jelen törvény XIV fejezetében megállapított illetékesség és módzatok szerint.

A pénzbüntetések azon kerületi pénztár javára folynak be, a melynek kerületében, a marasztaló első fokú iparhatóság székel.

NAPI HIREK.

Gyulafehérvárt, Augusztus 19.

— **Ö Felsége születés napján** a helyi székes egyházban Dr. Barts Ferencz nagyprépost ő méltósága pontifikált teljes segédlettel; az isten tiszteletet részt vettek a városi tanács a kir. törvényszék, és a katonaság; isteni tisztelet után a katonaság elvonulását tartotta meg. — A megelőző estvén úgy a helyi tüzoltó zene, mint a katonai zenekar játszott, a város teljesen kivilágított.

— **István király napjának** elő estéjén városunk kivilágított, és a tüzoltó zenekar a városi tanács háza előtt játszott, melylyel az ünnepély jelentőségét emelte.

— **Püspök Ur ő Excellenciája** Imecs F. Jákó tisz. főesperes urat mester kanonokká nevezte ki; a szerencsés választás, melylyel ő Excellenciája ez üresedésben lévő helyet betöltte, a midőn egyuttal emeltetett gyulafehérvári plebánossá is kinevezte, mindnyájunk meglegedésére szolgál; — mi hisszük és reméljük, hogy az ujonnon kinevezett plebános ur alatt egyház községnk fel fog virágnani az elődje által megkezdett munka folytatása méltó kezekbe lesz téve. Egy második kinevezés, mely szintén mindnyájunk ohajtása szerint teljesült Tamási Aron püspöki titkár urat tüntetette ki, a midőn oldalkanonokká nevezte ki. Fogadják mindketten őszinte szerenese kívánatainkat.

II.

Különös okoskodás.

A következő történet is érdekes adalékot képez az amerikaiak sajátos észjárása és gondolkozás módjára nézve.

Louiswell gazdag amerikai tőkepenzes, hogy meglehetősen vagyonát jobban élvezhesse Európába költözött s Párizsban telepedett le, ahol is fülüg beleszerelmeskedett egy igen előkelő család fiatal sarjába, a bájos kis Jeanette kisasszonyba.

De a család semmit sem akart tudni a viszonyról. Azonban a kis ábrándos, modern leány, kit az amerikai nábob mesés gazdagságáról szállongó hírek valósággal elkábítottak, másképpen gondolkozott.

Louiswell úr nem is késett felhasználni ezt a kedvező szelet: egy szép holdvilágos éjjelen megszököttette imádottját és vele titokban házasságra lépett.

A regényből prózái per támadt, melyben Jeanette szülei egyebek között trigamiával, azaz háromnejűséggel is vádolták a világlátott amerikait.

Louiswell úr maga védte magát ez többi vád ellen, még pedig a következőképpen:

— Nem tagadom, hogy háromszor léptem házasságra De mivel az első házasságom egészen törvényes volt, következésképp a második mely még amannak fennállása és érvényessége alatt kötöttem, természetesen mindjárt életrejtőtekor érvénytelen és semmis lett. Harmadik házasságom azonban megint érvényes, mivel első nőm halála után kötöttem, második házasságom pedig érvénytelen. Valósággal tehát sem trigamiában sem bigamiában nem vagyok s nem voltam soha, hanem csak is és egyedül a törvényesen megengedett monogamiában! . . . Kérem felmentésemet!

És ez okoskodás tényleg, bármily különösen hangzott is, elérte célját, legalább annyiban, hogy a párizsi esküdttszék a trigamia vádja alól felmentette hősünket. Hogy a szöktetés bűnében elmarasztalták e vagy nem, az már nem tartozik történetünkhöz. *Bacsó Ferencz.*

— **Személyi hírek.** Dr Tódor József székesegyházi mesterkanonok és papnevelői kormányzó theologus kanonokká; Tamási Aron püspöki titkár és szentszéki ülnök idősb iskola és oldalkanonoknak és apüspöki iroda igazgatójának nevezte ki. Gratulálunk.

— **A róm. kath. status igazgató tanács ülésén,** mely f. hó 13-án tartott meg Kolozsvárt, a gyulafehérvári főneveldebe alapítványnyal Gühjös Antal és Bozzeró Antal vétettek fel.

— **Törpék.** E hó 19-én érkezett városunkba 9 törpe, kik a „Nap“ vendéglő nyári szinkörében mutatják be magukat. Most már megint annyi jutott ki a jóból, hogy a közönség azt sem tudja melyiket tekintse meg.

— **Hetivásár.** A folyó hó 15 és 18-án megtartott heti vásárok kevés kínálattal és nagy kereslettel elég jók voltak. A gyümölcs oly nagy mennyiségben hordatik be, hogy tartani lehet különböző gyomor meg hideg láz bajoktól.

— **A helyi iparbank részvényei** mint tudomásunkra jutott, már tul vannak jegyezve, a bank szervezése egy ideiglenes igazgatóságra lett bízva.

— **Beiratások.** A gyulafehérvári izr. népiskolába az 1891/2-ki tanévre a beiratások folyó évi augusztus 31 és szeptember 1. és 2-ik napján a hitközségi tanácsteremben eszközöltetnek.

— **Műlovarda.** Folyó hó 18-án kezdette meg mutatóványait őzv. Sidoli Tivadarné műlovardája. A bemutatott lo-idoimitás és lovak meglepők. A gymnastika gyors s biztos. Az elefant mutatóványai igen szépek.

— **Női zenekar.** A cirksusz után betérhetni az „Európába“, hol egy 8 tagból álló női zenekar hangversenyzik. Folyó hó 18-án elég látogatott volt előadásuk, melynek csak a reggeli órák vetettek véget.

— **A vártüzérek.** Folyó hó 12-én délután indult el az itt államaszó vártüzérezred 2 százada a 64-ik ezred zenekarával Tóvisre, honnan vonattal N-Szebenbe vitettek gyakorlatra.

— **Jótekonyczélú hangverseny** f. h. 19-ére jelzett hangverseny szombatra f. hó 22-ére lett elhalasztva. A zene és tánczestély annál is inkább igen érdekesnek ígérkezik, mivel a jelenleg itt államaszó 64. ezred szeretetreméltó ezredese nemcsak résztvételét a zeneestélyen ígérte, hanem a zenekar ingyenes közreműködését is megengedte szíves kérésre. Mult heti lapunkban közölt tárgysorozat annyiban változott, hogy Steierlein Gáborné ő Nagysága, Weidlinger Johanna k. a. és Altmann Leo uron kívül még Deutsch Adolf ur szíves közreműködése is nyeretett, és hogy a hangverseny a Hungaria dísztermében fog újabb megállapodás szerint megtisztelni Helyárok: kórszék 80 kr., zártszék 60 kr., állóhely 40 kr. Jegyek előre válthatók Papp György ur könyvnyomdájában és este a pénztárnál.

— **Mint értesülünk** az erd. róm. kath. Status ez évi közgyűlése is Kolozsvárt fog megtartatni.

— **Dalárda.** E napokban kezeli meg a „Nap“ vendéglő nyári szinkörben, egy alföldi 24 tagból álló férfi dalárda hangversenyét. Mint értesülünk e daltársulat körútjában válogatott új magyar népdalokkal fogja mulattatni a közönséget.

— **Időjárás.** A hűvös esti meg reggeli időjárás annyira változott, hogy a júliusi estvék sem voltak oly kellemesek mint ezen napokon. A láthatáron messzire, tisztán lehet a hegyeket megtekinteni s még csak egy szellő sem mozgatja a fák leveleit.

— **Evéai produkeziók áldozatai.** A híres Virchow, berlini tanár, a napokban érdekes előadást tartott olyan emberekről, kik arra fogadtak, hogy rendkívül sok ételt megesznek s e fogadások halált okoztak. Bemutatott egy pár esetről torok preparátumokat is. Látni lehetett egy ember torkát, ki egy halom beefsteak elfogyasztására fogadott, de mikor már nyelni nem tudott többé, még egy nagy falatot erőszakolt le; ez a lélegzőszervek alsó és felső része közt akadt fent, s néhány pillanat alatt gutatást idéz elő. Más valaki egy jókora hering lengyelésére vállalkozott. A hering fenakadt és fuladást okozott. Látni lehetett egy matröz torkát is a spirituszban, kit a bagó fojtott meg. Egy örült széthasogatott kabát posztójával dugta tele torkát es így fult meg.

— **Krisztus születésének napja.** Altalános hiedelem szerint decz. 25-két, mint Krisztus születésnapját, csak a negyedik század második felétől ünneplik; azelőtt bizonytalanságban voltak e nevezés napról. De egy újabb adat azt bizonyítja, hogy Romában már a második században deczember 25-ikén ülték karácsony ünnepét. Dr. Brathke német buvár figyelmeztet erre, ki Hyppolytus Dániel egyházatyának kommentárjainak nem régiben fölfedezett negyedik könyvet készül kiadni. Hyppolytus ugyanis egyik helyen azt mondja: Urunknak Betlehemben születése deczember 25-ikén, szerdán történt, Augusztus császár uralkodásának 24-ik évében. Hyppolytus Romában élt a második század második felében.

— **Színház.** E. Kovács Gyula, a hírneves művész szombatán kezdte meg vendégszereplését Bokody társulatával városunkban. Az erkölcsi siker — a mi természetes — nagyon fényes, de az anyagi eredmény — a mi egy cseppet sem természetes — nem áll vele egyensúlyban, a mivel bizony nincs mit büszkélkednünk, mert ha Kovács Gyulának, ki ma korunk egyik leggeniálisabb művésze, nincs közönsége, ez különös színben tűnne fel városunkat.

A kik láttuk és hallottuk őt — még ha a legszigorúbb kritika szemével nézzük is, nem bírhatunk, hanem csak elragadtatásunknak adhatunk kifejezést művésze fölött. Első fellépte Dumas Keanjében volt. — Lessing a nagy dramaturg állítása szerint, a kritika feladata és főnehézsége kimutatni, mennyiben van része a sikerben a költőnek, s mennyiben a színésznek. Mi is ebből a mély igazságból indulunk ki s bátran constatáljuk, hogy Keán sikerében Dumasnak vajnai kis rész jutott, mert a darab igazi férczmű. Annál nagyobb a sikere Kovácsnak, a színésznek, ki alakító tehetségével a formátlan érzékből remek művet alkotott. Mily szépen sikerült szerepének minden egyes mozzanata. Milyen kedély, mennyi érzés s mily fölséges humor! Az ő művészetéről lehetetlen nem az elragadtatás hangján szólni. A többi szereplők: Berzsenyi M. Bokodyné, Kendi B. Pártos, Hidvégi, Bánfalvy stb. mindannyian igyekeztek segédkezni a művésznak, s nem csoda, ha a kiváló művész mellett mélyebb hatást elérni nem tudtak.

Külön kell megemlékeznünk Bokodyról, ki most is beigazolta, hogy milyen kitűnő színész s minden tekintetben méltó sugója volt a nagy színésznek.

Vasárnap „II. Rákóczy Ferenc fogsága“ adatott, szép közönség előtt, mely sokat tapsolt E. Kovács Gy. nemes és ideális Rákóczyjának. Bokody ismét méltó társul szegődött Kovácshoz jóízű alakításával és mókáival. Jók voltak: Bokodyné, Szabóné, Berzsenyi M., Hidvégi kedvtelentül játszta Lehmann. Bánfalvy és Galló ügyeskedtek. Gyártáson nagyon meglátszott, hogy nem tudta szerepét. Ilyen remek szerepben is akadozni nem vall ambícióra.

Hétfőn „A parizi“ került színpadra, melyben E. Kovács Gyula új oldalról mutatta be magát, és pedig fényes sikerrel. Pompás humor, könnyed, természetes beszéd módor s a legnagyobb otthonosság és fesztelenség jellemzők jatkát. Bricheantéja egészen eredeti alakítás s sokban különbözik a Nádaktól, ki szintén pompásan alakítja e szerepet. Kovács Gyula Bricheantéja azonban rokonszenvesebb és kedvesebb a Nádaiénál, kinek phantáziája közel sem olyan erős, mint Kovácsé. Meg kell emlékeznünk elegans megjelenéséről is. A mi jó Bokodynk megint csak kivette részét a sikerből de rekasan. Különösen tetszettek pár jelenései Kovácssal. Jól játszott Szabóné, Bánfalvy és Hidvégi. Kedves volt Berzsenyi Margit Leonide csekély szerepében. Kendi Boriska, mint Genevieve tetszéssel játszott, bár még kissé gyenge az ilyen nagyobb képzelmet igénylő szerepre. Szívesen elismerjük szép tehetségét, de még sokat kell csiszolódnia, hogy Genevieve méltó személyesítője lehessen. Sokkal hevesebb lett volna két leány szerep kiosztása megfordítva. Így Kovács Játéka is jobban érvényesülhetett volna, a Genevievevel való jelenésekben.

Muzsa.

— **A veszettség ellen** Bengáliában furcsa gyógymódot alkalmaznak. Haghenbeck atya, belga misszionárius írja onnan, hogy maga látta, a mint agyonütik a veszett kutyát, kiveszik belőle a még izgó májat, ezt darabokra vágják és adnak belőle mindazoknak a sebesülteknek, kiket a veszett eb megmarta, és a kik azt nyersen, véresen mindjárt meg is eszik. Mutattak Haghenbecknek több gyógyultat, s a mint a misszionárius írja, a bengaliak anyira biznak e gyógymódban, hogy nem is igen félnek a veszett eb marásától és nevettek az ő ijedelmén.

— **A Szt. István ünnep alkalmából** a fővárosba ránduló t. cz. közönségnek szíves figyelmébe ajánljuk, Weinberger J. (budapesti hatvani utca 19 sz. a) látszerész üzletét, a hol a legegészségesebben készített szemüvegek, csipetűk, lorgnettek, színházi lát. és távesővek, hó- és leg-sulymőrök stb. e szakba vágó cikkek rendkívüli olcsó áron dús választékban kaphatók.

— **Megtekintve az 1848-49-i szabadságharczi emlékek kiállítását,** meggyőződünk, hogy a szent ereklyéket — dicső multunk immár esendő tanuit — bárki is, kiben hazafias szív dobog, nagy élvezettel fogja megtekinteni és sok tanulságot fog belőlük levonhatni. Az egész kiállítás 7 termet foglal magában. Legérdekesebb tárgyait a rendkívül sok csataképek, arozképek, vértanúink és nagyjaink ereklyéi képezik. A nagyteremből feljutunk a felső nagy terembe. Tiszteletteljes elfogultság érzete vesz itt rajtunk erőt, mert csakhamar észrevesszük, hogy itt minden Kossuth.

Látjuk őt családjá körében, a nép között, az országgyűlésen, munkaközben stb. mintegy 250 kép s mindegyik más-más kiadvány. A nagy terem folytatását az aradi szoba képezi. Itt vannak elhelyezve az aradi vértanúk relief szobormintái, melyeket Zala György készített és minden pozsonyi, pesti stb. vértanuk olajfestett nagy képei. A bejárat mellett levő 3-ik nagy teremben van Roma szabadságszobor mintája. Itt van továbbá Osztrovszky József kur. tanács elnök, 1848-49-i aradi kormánybiztos remek filigran faragványu tabernakulumja, melyet a jوسفstadti fogságban készített. Ki vannak állítva Osztrovszky egyéb gyönyörű rabfaragványai is, melyek bármely képfaragó becsületére valóának. E teremben van elhelyezve 80 olmtüzi magyar rab olajképe is melyet Toth Agoston, szabadságharcunk derék bajnoka az olmtüzi börtönben festett. Képvisele vannak a szabadságharcz különféle fegyverei a primitív kaszáttól az ágyukig. Husz honvéd fog a kiállításban örököndi valamennyi más más 48/49-es honvéd egyenruhában (lesz tüzér, vadász, 5 féle lovas stb.) felelevenítve előttünk a szép mozgalmas napok alakjait. Valóban nagy és nemes feladatot teljesített a kiállítás rendezősége, midőn szabadságharcunk, eme dicső emlékeit ily lehető legteljesebb együttességében és eredetiségében iparkodott a magyar közönségnek bemutatni.

— **A budapesti állami ipariskolában.** VIII ker. Népszínház-utca 8 sz. a beiratások szeptember hó 1. napjától 5 ig tartanak. Az intézetbe rendszeres tanulókat felvétetnek azok a 15. élet betöltött ifjak: a kik a polgári iskola, gymnasium vagy reálskola négy alsó osztályában jó osztályzatu bizonyítványt nyertek azon tantárgyakból, a melyek az ipariskola első év-folyamának fő tantárgyait képezik; ezek: a magyar nyelvten, számtan és algebra, mértan és mértani rajz. B. iparossegédek és mind azok, kik az előbbi pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő készséget tanúsítanak. C. Rendkívüli tanulókat felvétetnek egyes szakosztályokba azok, kik az iparos tanuló számára szervezett iskola három évi tanfolyamát bevégezték és legalább jó osztályzatu bizonyítványuk van, továbbá kik a megkívántató ismereteket kellően igazolják. Atalában megkívántatik, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparságban már előre gyakorlatot szerzett, de legalább is azon két havi nyári szünet alatt a mely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen. Az intézetnek öt szakosztálya van u. m. az építészeti, a vegyszeri, a fém vasipari s a faipari szakosztály. A tandíj félévénként 10 frt. A beiratási díj 2 frt. Az állami ipariskola igazgatósága.

— **Mosó intézet.** A tisztelt gazdaszonyok iránti kötelességünknek velünk eleget tenni, ha szíves figyelmüket a templomutca 62 számban lévő mosóintézetre irányítjuk, mely intézet nagy pontosság, tisztaság és a mi fő bámulatra méltó olcsóság tekintetében kívánni valót nem hagy hátra.

— **Az orosz haderő.** Az orosz haderő rendkívül féltelmes, a mint ki van számítva, hogy a hadi állomány, az opolesenye kivételével, összesen 2,292.327, melyből 49.169 tiszt, a lovak száma 820.087 s hozzá 105.397 mindenféle társzeker és egyéb szállító alkalmazás. A békeleltetés is 796.868 főnyi, 152.386 loval. Eddig is mindig igen nagy volt az orosz hadsereg papíron, de soha sem volt rá eset, hogy hadseregét Oroszország képes lett volna fölszerelni. Az orosz hadseregbe most új fölszerelést akarnak behozni, a mi még semmiféle hadseregben nincs — a hittani vizsgát. Allítólag szabályrendelet készült a katonaság számára, melynek értelmében csak azok tarthatnak igényt a katonai és szolgálati kedvezményekre, a kik az orthodox vallástól vizsgát tesznek.

— **Amerika kalapácsa.** Az Egyesült Államoknak ismét van egy nevezetessége, egy rengeteg nagy kalapács, melynek párja nincs sehohol a világon. Bethlehem város vasgyárában állította föl Fritz főmérnök, s mesteri szerkezetnek tartják. A kalapács sulya 125 tonna, emelkedése 18 láb. Hozzá az állvány 90 lábnyi magas és 475 tonna sulyu, az üllő pedig 1400 tonna. A rengeteg kalapács rendeltetése, hogy az Egyesült Államok hadi hajóinak panczéliját lapítsa.

— **Déliab.** Alföldi ember is elég van, a ki nem hisz a délibábnak, vagy legalábbis soha sem látta olyannak, a milyennek híresztelik és megéneklük. Most azonban a Székelytől írják, hogy ott néhány nap előtt, a kovásznai határon dolgozó emberek ritka szép délibábnak gyönyörködtek. A délnyugoti határon — írja egy szemtanu — mint nehéz kőd gomolygott előre majd egy csendesen álló tó vizet tükrözte vissza a nálunk ritkán látott légi tünemény. A várhegyi dombtól Nagy Borosnyóig uralta a délibáb a székely fensíktól. Czófalva és Nagy-Borosnyó tornyai, a várhegyi domb

az előbb említett falvak házai és gazdasági épületei kaczéran fűrődtek az optikai jelenség csalóka hullámai-ban. A czofalvi határról pedig két asztag háromszorosan megnyultan látszott ingadozva integetni felénk. Le a brassói hegyekig mint füstölő kráter gőzölgött a Barczaság. Tekintve, hogy vidékünkön nagyon ritkán részesültünk ilyen látványban és hogy megyénk geográfiai fekvésénél fogva eseményszámba megy egy ilyen látomány, nem csodálkoztam, midőn kocsisom így sohajtott föl a buzával rakott szekér tetejéről, a melynek hegyében (jó órában mondott szó legyen) magam is szerencsés valék izzadni: „No szervus, Nagy-Borosnyó, Czófalva, viszen az özönvíz ilyen szárazság idején. Csás ló legyek, ha ilyen csudát láték valaha. Hanem nem kár értük, hadd uszszanak“. Csak este tudtam meg, hogy miért fakadt ki ily roszakaratulag az én jó kocsisom a délibábnak fűrőd faluk ellen. Hát mind a két faluban kosorot kapott.

— **Gép-macska egerek ellen.** A legújabb amerikai találmány a macskákat van hivatva pótolni. Ezentul nincs szükség cziczára, az egerektől mégis megóvhatjuk a kamarát, a padlást, a pinceszét. Csak gépmacskát kell venni, melyre egy yankee közelebb nyert szabadalmat. A macska papír-pépből készült, csalódásig hasonlít. Ebben még eddig nem volna semmi különös. Papír-pépből, agyagból, porcellánból eddig is készítettek macskákat. De a yankee találmányát az teszi használhatóvá, hogy olyan szemet tud csinálni a macskának, mely világít. Ez a foszfor-vegyülettől világító szem az ő találmányának becsé. Már most az ilyen macskát csak el kell helyezni a kamarában, a raktárban, a padláson, s az egerek rémülten huzódnak vissza. Még az az előnye is megvan a gép-macskának, hogy nem kell tőle féltene a szalonnát.

Özvegy Sidoli Tivadarné
MŰLOVARDÁJA

GYULAFEHÉRVARINT,
a fapiazon.

Mindennap nagy előadás a magasabb műlovaslás, testgyakorlat, ballet és némajáték köréből **változtos műsorral.**

Ünnep és vasárnap 2 előadás d. u. 4 órakor és este 8 órakor.

Helyárak: Számozott hely 1 frt. Nem számozott első hely 70 kr. Második hely 50 kr. Állóhely 25 kr. Tíz éven alóli gyermekek a számozott helyen 70 kr. nem számozott helyen 50 kr. és a második helyen 30 kr. belépti díjat fizetnek.

Számos látogatást kér tisztelettel

SZIDOLI TIVADAR Özvegye.

Évelő rozs.

A „Természettudományi Közöny“ legújabb száma az alábbi érdekes cikket közli Páter Béla tollából:

A rozs Középeurópa legfontosabb termesztett növénye. Lisztje az európai lakosok egy harmadának adja a mindennapi kenyeret. A rozs ugyanis 60 százalékos keményítőt és 16 százalékos fehérjét tartalmaz, tehát igen tápláló.

A rozs mivelésének köre sokkal nagyobb, mint a búzáé, mert sokkal szerényebb követelést támaszt a talaj és az éghajlat iránt. A rozsot Svédországban és Norvégiában még az é. sz. 67° alatt, Oroszországban a 62°-ig mivelik; Svájcban pedig 1800 m. magasságig felhatol mivelésének köre.

A rozsot sokféle fajtaban mivelik; de e fajták főleg az éghajlathoz és a termőhelyhez való alkalmazkodásukkal, fejlődésük tartamával, bokrosodásukkal és termékenységük fokával s nem annyira alakbeli tulajdonságaikkal különböznek egymástól. A legszívósabb fajták egyike a Szönt János-rozs, a mely a zord éghajlis nagyon alkalmazkodott s azért az olyan vidékeken is mivelhető, a hol nagyon hideg a tél és nagy a hó.

Mint termesztett növény a rozs sokkal fiatalabb koru, mint a buza vagy az árpa; legalább a keleti népeknél. A régi kínai földmivelők állítólag nem ismerték

a rozst. A rozst nevet nem találjuk sem a sémi, sem a szankszkrit, sem a belőle levezetett indiai nyelvekben. A régi egyiptomiak előtt is ismeretlen volt a rozst. A régi görögök sem ismerték. Csak Plinius ír a Secaleról, a melyet az Alpok tövében mivelnek. Galenus (Kr. u. 131-ben) Thracziában és Macedoniában való rozsmivelésről ír.

De mindeme kulturák nem lehetnek valami régiek mert a svájci és észak-olaszországi tavak czölöpépítményeiben még a bronzkorszakban is hiányzik a rozst; a romaiak idejéből azonban vannak nyomai.

Az angolszász skandináviai, ó-allemoniái és ó-szláv nyelvekben megtaláljuk a rozst nevet, a miből a rozsnak a german, kelta és sláv országokban való régi mivelésre lehet következtetni.

A rozst eredetét és származását illetőleg azonban eltérők a nézetek.

Tekintettel arra, hogy a rozst Ausztriában könnyen elvadul s az osztrák Alpokban, valamint a Kaspi-tó északi részén többféle rozsfajt táplálni, pl. a Secale fragile-t: azért nagyon valószínű, hogy a rozst a kaukázusi-kaspi sivatag vidékéről származik.

Hogy melyik vadon élő rozsfajtól származott a termesztett rozst, az iránt eltérők a nézetek. Sokan a termesztett rozstot a nézetek. Sokan a termesztett rozstot a Secale montanumból és változataiból származtatják, mint a milyenek: a Secale Antolicum Boiss., S. Dalmaticum Vis., elleuben de Candolle hajlandó a termesztett rozstot különálló fajnak venni.

A S. cereale és a S. montanum között a különbség az, hogy az előbbi mindig egy-, legfeljebb másfél-éves, ellenben a S. montanum mindig évelő; az évelő rozst kalászának tengelye szétesik, míg a S. cereale-é egészben marad. E két faj többi különbségei nagyon ingadozók.

A mivel rozst kultúrájainak viselkedése arra enged következtetni, hogy a rozst eredeti vadon élő alakja egyévi növény volt. Ismeretes ugyan, hogy egyes rozsnövények aratás után tövéből néha gyenge sarjakat fejlesztenek, a mi az évelő életmódhoz való hajlandóságot árulja el.

Ujabbban azonban Batalin azt a fölőtte érdekes és Oroszországon kívül alig ismeretes tényt közli, hogy Oroszország egyes déli tartományaiiban a gazdák a rozstot évelő, tehát több évi növénynek tekintik és úgy is mivelik.

Egyazon vetés többször áttelel és több éven keresztül egymásután több aratást ad. A második és harmadik aratás azonban nem származik az esetleg kipergett szemekből kihajtott növényektől, mint azt könnyen fel lehetne tenni, mert a kiásott gyökereken ott vannak a megelőző két vagy három évben hajtott sarjainak maradványai is.

Batalin írja, hogy az ő kezében is volt olyan rozsnövény, a mely a doni kozákok vidékéről származott, nagyon bokros volt, számos hajtás indult ki belőle és minden példányon kétféle kora szarát lehetett látni, t. i. idősebbeket, a melyek már le voltak vágva s a mult aratástól maradtak, és fiatalabbakat, a melyek még kalászt viseltek, a melyek az év őszén aratás után fejlődtek. Az éredő kalászok kifelé a gyöktől kifelé részre fel csoportosultak és világosan kivehető volt, hogy ezek a fiatalabb hajtások, a melyek a learatott növényekből kihajtottak.

Az ilyen másodképzésű szaruk száma 10—15 volt minden tövön. Ez a nagy szám is mutatja a rozstnak az éveléshez való hajlamát. Ez a megvizsgált rozst az őszi rozstnak egész közönséges fajtája volt, a melyet a doni kozákok ősidők óta termesztettek.

A vetés mult évről származott s az első aratás után az esőben gazdag nyáron annyira fejlődtek rajta a másodrendű sarjak, hogy még ugyanazon év végén új kalászt hajtottak; rendszeren e hajtások kisebbek maradnak és nem az első nyáron, hanem csak a közezőn mennek másodszor kalászbá.

Ez a tény bizonyítja, hogy a rozst kedvező körülmények között valóban évelő növény módjára élhet s ez arra is enged következtetni, hogy a rozst eredeti vad törzs alakja évelő növény lehetett.

A rozst legközelebbi rokona, a mely jelenleg is vadon előforduló faj, a S. montanum; ez pedig évelő; ebből is valószínűvé válik, hogy a rozst a S. montanumtól származott.

Az egyedüli eltérés, a mely még megmaradt, abban áll, hogy a S. montanum kalásza érett állapotban szétesik; ez azonban csekély jelentőségű, mert a mivel rozst kalásztának szét nem esése a kultúrában szerzett tulajdonsága lehet.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **ISSEKUTZ JÁNOS.**

Kiadó: Papp György.

Nyilttér*

Schwarze, weisse und farbige Seidenstoffe von 60 kr. bis fl. 15.65 p. Meter — glatt und gemustert (ca. 240 versch. Qual. u. 2000 versch. Farben, Dessins etc.) vers. roben- und stückweise porto- u. zollfrei das Fabrik-Dépôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflief.) Zürich, Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

* E rovatban megjelenő közleményekért semmi teletősséget nem vállal el a — Szerk.

H i r d e t é s e k.

Sz. 2334—1891 tkvi. 147 1—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közlirre teszi, hogy Schiemert Luiza szerdahelyi lakos végrehajthatóknak Jernaték Juon lui Moise kutfalvi lakos végrehajtható szenedő elleni 208 frt 50 kr. tőke követelés és járuléka iránti végrehajtható ügyében a gyulafehérvári kir. járásbírószék területén a kutfalvi 11 sz. tjkben A 1—3, 5—8, 10—12 rsz. a felvett s fekvőkből Jernaték Juon lui Moist illető felelőrszét összesen 307 frt. becsárban az árverést elrendelte és hogy fenn megjelölt ingatlanok **1891 évi október hó 10-ik napjának** délelőtti 9 órakor Kutfalva közszégházánál megtartandó árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX. t. cz. 170. § értelmében a bíróságnál előleges elhelyezésről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól. Gyulafehérvárt, 1891 évi július hó 10-én.

A kivonat hitelességét igazolja:

Dobolyi Ferencz, kiadó.

Fontos mindenkinek!

A 21 év óta fennálló törvényesen bejegyzett optikai intézet alapítatott 1871

WEINBERGER J. látsszerész, Bpest. hatvani-ut. 19.

E. ennelbátorkodik legutóbbi árjegyzékének kivonatát a n. é. közönséggel ismertetni és pedig:

Csüptetők szaru- vagy aczékeretben 80 krtól 1 frt. Nickel keret universal-rugóval 1 firtól 1 frt 50 krig. Nickel keret universal- vagy autofix rugóval, teknőcz- vagy parafanyerreggel 2 frt 50 kr.

Invisibel könnyű kiváló minőségben 2 firtól 2 frt 50 krig, teknőcz vagy aluminium 3 frt. arany keret 6, 8 és 14 karátos, hiv. fényezéssel 6 forinttól 14 frittig.

Szemüvegek aczél- vagy szarukeretben 1 firtól 1 frt 50 krig. Nickel hajlitott szárral kiváló minőségben 2 firtól 2 frt 50 krig, keretnélküli szemüvegek 1 frt 50 kr. teknőcz keretben urak vagy hölgyek részére 3 frt 50 kr. arany kerettel 6, 8, 14 karátos hiv. fémmjelzettek 6, 8, 14 firt.

Utazás- vagy védő szemüvegek nap és por ellen orvosi rendelés szerint 80 krtól 2 frittig.

Lorgnettek, szarukeretben 1 frt 50 kr. teknőcz 3 frt.

Pompadour hosszú nyéllel 2 firtól feljebb.

Színházi látcsövek, jó minőségben tokkal 4 frt 50 kr., 5 frt 50 kr., 6 frt 50 kr. finom kivitelben 7 firtól 14 frt ig, gyöngyház 14 frt. tábori vagy tengerész 9 firtól 16 frittig.

Távcsövek vadászati 1 frt 75 kr., 2 frt 25 kr., 2 frt 50 kr., 3 frt. mérnöki 5 firtól 12 frittig.

Hőmérők szoba, ablak vagy fürdő számára 50 krtól kezdve.

Orvosi maximal-hőmérők próbaigazolványval 1 frt 50 kr.

Légsúlymérők (Barometer) 3 firtól feljebb.

Vízszálmérők 20, 25, 30, 40, 50, 60, 75 sz. 80 krtól feljebb.

Mérőszalagok öl v. méterre osztva minden hosszúságban 1 frt 50 krtól kezdve.

Mindennemű **folyadék-mérők** nagy választékban.

Svájci rajzeszközök Richter féle rendszer 1 frt 50 krtól feljebb.

Használt látsszerési tárgyak becséréltetnek, javítások elfogadtatnak. Vidéki megrendelések lelkiismeretesen teljesítetnek, nem tetsző árúk visszavétetnek.

Kitinő tisztelettel:

Weinberger J.

Bpest, hatvani-ut. 19. sz. (Takáts mellett.) 146 1—3.

Dr. POPP J. G.

cs. és kir. oszt. magy. és görög udv. szállító hírneves

Toilette-különlegességei,

melyek az ember egészségére és szépségére legjobb hatással vannak:

Popp Anatherin szájvíze 50 kr., 1 frt. és 1 frt 40 kr, minden szájfogbaj ellen, (a világon a legjobb szájvíz.)

Popp Anatherin fogpasztája tégelyben 70 kr, a legfinomabb fogtisztító és foghuserősítő szer.

Popp aromatikus fogpasztája 35 kr, a legjobb fogtisztító szer.

Popp fogpora 63 kr, a fogakat hófehérré teszi, a máz megtámadása nélkül.

Popp növényesszappana 30 kr, a testbőr minden rendellenességei ellen.

Popp Savon de Toilette 80 kr, az előkelő körök legfinomabb pipere szappana.

Popp Violet Soap 50 kr, tartós angol szappan állandó ibolya-illattal.

Popp napraforgó szappana 40 kr, tartós, finom bőrfinomító szappan.

Popp-féle Odaline des Indes 1 frt, mint újdonság lett megvizsgálva a bőrápolásra nézve és az az eredmény éretett el, hogy hatása messze túlhaladja az ugyancsak hasonló eseteknél használt glicerinét. Durva és felrepedt bőr ellen.

Popp gyógyszappanai 30 krtól 60 krig szigorúan orvosi utasítások szerint készítve.

Damara illatszere frt 1.60, 2.70
POPP Damara szappana 60 kr.
Damara arczpora frt 1.60.
Damara mosdóvíze frt 1.30.

E különlegességek finomság, illat, minőség és kiállítás tekintetében, messze föltűnnek minden más hasonló gyártmányt.

Lilas des perses, rendkívül finom, természetes orgonailiat frt 1.50.

Popp Eau de Toilette. Ezen toilette-víz üdítőleg enyhén hat, használata szinte nélkülözhetlen 1 frt.

Popp Coelogina illatszere frt 2.50, az előkelő körök legfinomabb illatszer különlegessége.

Poudre Popp nevű különleges szer, mely minden körülmény között üdvösnek tekinthető a bőrápolásra nézve. A bőrnek friss üdéséget és élénk színt kölcsönöz. A legjobb arczpor frt 1.50.

Popp Eau de Quinine 75 kr. A legjobb fejmószó szer. Erősíti a fejbőrt.

Popp féle Excelsior (Hair Wash), nagyon kedvelt hajmosó víz, mely nemcsak a fejbőrt tisztítja, de szorgalmasan használva a korpaképződést is gátolja és elejét veszi a haj korai megöszülésének. 90 kr.

Dr. Popp hajfestőszere. A dr. Popp-féle *Eau Japonaise* pr. Carton 2 frt. és 3 frt, gyorsan hat arra nézve, hogy a legvilágosabb barna hajat a legsötétebb feketére színezzé, a *Fontaine Jouvence* pr. Carton 1 frt 50 kr., pedig arra nézve, hogy sötétes hajat szőkére vagy arany-szőkére változtasson. Teljesen ártalmatlan.

POPP legfin. szappanai 20—60 krig.
legfin. illatszerei 50—1.50 krig.
legfin. pomádéi és Cosmétiquei.

D. POPP J. G.

hírneves

Toilette-különlegességei

kaphatók: Gyulafehérvárt: Mihelyes Zsigm., Frölich Cy., Nagy J. gyógyszerészeknél és Fogolyán István kereskedésében. — Alvinczen: Helnter F. gyógyszerésznél. — Szászsebesen: Binder S. L., és Reinhardt S. C. gyógyszerészeknél. — Abridányán: Remetei S., Szöcs A. gyógyszerészeknél. — Balázsfalván: Schieszl C. gyógyszerésznél. — Feketealmón: Raupenstrauch G. gyógyszerésznél. — Zalaújháza: Nagy Károly gyógyszerésznél. Továbbá Magyarország minden nagyobb illatszertárában, gyógytárban, droguistánál és finomabb üzletben s a készítőnél **Dr. POPP J. G.**

cs. és k. és görög kir. udv. fogorvos és udvari szállítónál Wien, I, Bognergasse 2. 129 b) 2—6.

Popfzerbreher
Neuestes Geduldspiel.
176 Aufgaben.
Hoch interessant
und sehr unterhaltend.
Preis 35 kr.
in allen Spielwaren-Geschäften.
Man hüte sich vor minderwertigen Nachahmungen und nehme nur Schachteln mit der Fabrikmarke „Anker“.

